

Ministerstvo životního prostředí

Ing. Jan Hejhal

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Vršovická 1442/65

100 10 Praha 10

posta@mzp.gov.cz

Vyjádření ke zjišťovacímu řízení ke „Koncepti nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem (aktualizace pro období 2025 až 2035 s výhledem po roce 2050)“ - kód MZP299K

V souladu s § 10c zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí zasíláme vyjádření k oznámení „Koncepte nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem (aktualizace pro období 2025 až 2035 s výhledem po roce 2050)“, kterou předložilo Ministerstvo průmyslu a obchodu. **Požadujeme, aby proběhlo další posuzování koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., protože tato bude mít významný vliv na životní prostředí a zdraví lidí. Chceme, aby se hodnocení zaměřilo zejména na tyto aspekty:**

a) Aby byly posouzeny a porovnány přínosy a dopady i dalších variant, jak lze naložit s vyhořelým jaderným odpadem, než je rychlé vybudování hlubinného úložiště se zprovozněním v roce 2050. Uvažovat lze o dlouhodobém skladování do doby nalezení přijatelného řešení (koncept předávaného správcovství), realizaci společného mezinárodní úložiště v zahraničí, využití přepracovaného vyhořelého paliva v reaktorech a uložení pouze zbytků z tohoto procesu případně další.

b) Vyhodnotilo dopady podstatného navýšení množství radioaktivních odpadů v důsledku plánovaného jaderného programu – prodloužení životnosti dnešních reaktorů v Dukovanech a v Temelíně, stavbě až 4 nových velkých a 6 modulárních reaktorů velikosti dnešních dukovanských. V případě hlubinného úložiště bude potřeba jeho větší plocha s vyššími riziky zasažení spodních vod, delší dobou stavby, větší množství rubaniny, její dopravy apod.

c) Podrobně vyhodnotilo dopady geologických průzkumných prací pro výběr hlubinného úložiště, zejména při zkrácení plánovaného harmonogramu přípravy hlubinného úložiště. To vždy znamená zásahy do horninového prostředí a potenciální ovlivnění všech složek životního prostředí včetně zásahu do života lidí v dotčených regionech.

d) Zhodnotilo doplnění potenciálně vhodných lokalit, ve kterých probíhá hledání vhodného místa pro úložiště o novou lokalitu Janoch na Českobudějovicku. Ta při hodnocení SEA minulé koncepce ještě nebyla zařazena do výběru.

e) Zaměřilo se na dopady výrazného zkrácení plánovaného harmonogramu přípravy hlubinného úložiště na polovinu. Jestliže dosud platná koncepce počítala s výběrem finální lokality pro úložiště v roce 2025 a jeho zprovozněním do roku 2065, nový návrh zkracuje tuto dobu o celých dvacet let. K výběru finální lokality má dojít do roku 2030 a ke zprovoznění úložiště k roku 2050. Stavba má garantovat bezpečnost pro životní prostředí a zdraví lidí na statisíce let.

f) Posoudilo, nakolik je dnešní proces vyhledávání lokality pro hlubinné úložiště transparentní pro veřejnost, především pak pro samosprávy a obyvatele obcí v lokalitách, kde probíhá výběr hlavní a záložní lokality pro vybudování konečného úložiště. Koncepce popisuje zapojování veřejnosti jako bezproblémové, zkušenosti samospráv dotčených výběrem hlubinného úložiště jsou opačné.

g) Zaměřilo se i na podstatně vyšší ekonomické náklady, které hodnocená aktualizace Koncepce přinese. Celkové náklady na nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým palivem jsou v dnes platném dokumentu odhadovány na cca 225 mld. Kč (samotné hlubinné úložiště 112 mld. Kč).

V hodnocené koncepci došlo k násobnému nárůstu na 559,2 mld. Kč (samotné hlubinné úložiště cca 273 mld. Kč) v cenách roku 2024. Odvody provozovatele reaktorů na jaderný účet se ale zvedly jen na 88 Kč/MWh z loňských 55 Kč/MWh. Jaderný účet se může stát deficitní.

Děkujeme za respektování našeho vyjádření.

Podepsán

Váš kontakt